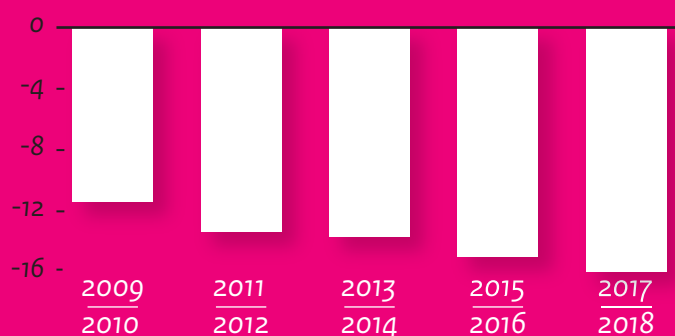

Mkb-bankfinanciering in Europees perspectief

Het Nederlandse mkb ontvangt minder vaak bankleningen dan het mkb elders in de eurozone

Relatieve kans op kredietverlening, t.o.v. eurozone (%)

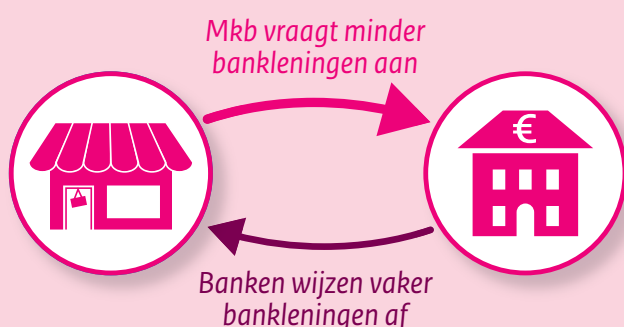
Plausibele verklaringen: minder behoefte, concurrentie van hypotheeken en marktmacht banken

Minder aanvragen door mkb:

- Genoeg eigen middelen bij bedrijven;
- Verwachting afgewezen te worden;
- Mkb investeert iets minder.

Vaker afwijzingen door banken:

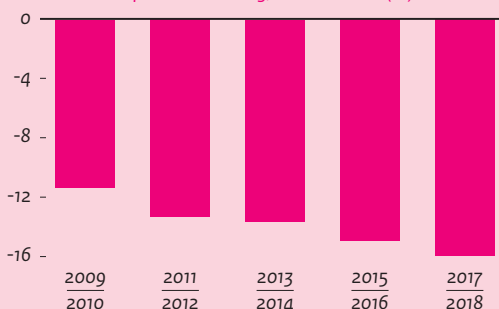
- Marktmacht van banken: door de hoge marktconcentratie is er wellicht weinig concurrentie in Nederland;
- Hypotheken zijn voor Nederlandse banken interessanter dan bedrijfsleningen;
- Geen register waarin kredietverstrekkers informatie kunnen inzien over kredietwaardigheid van bedrijven.

Bankleningen aan het mkb

Bankleningen zijn voor het mkb de belangrijkste bron van externe financiering. Maar het Nederlandse mkb ontvangt minder vaak leningen dan het mkb elders in de eurozone.

Relatieve kans op kredietverlening, t.o.v. eurozone (%)

Dit kan wellicht nadelige gevolgen hebben voor de economische groei

Analyses op basis van ECB Safe-enquetes
© Centraal Planbureau, Den Haag 2019

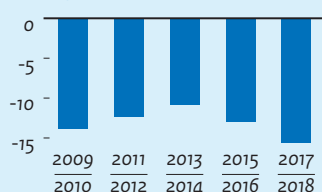
Mogelijke verklaringen

Minder leenaanvragen

Het mkb in Nederland vraagt minder vaak een banklening aan.

Aanvragen, t.o.v. eurozone (%)

Weinig plausibel

Gebruik andere financieringsvormen

Onbekend

Cultuurverschillen

Plausibele verklaringen

Genoeg eigen middelen bij bedrijven;
Verwachting afgewezen te worden;
Mkb investeert iets minder.

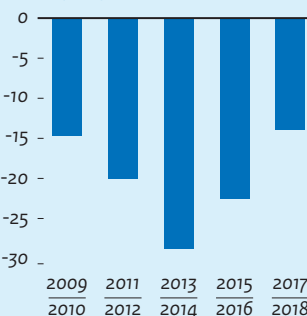
Banken wijzen vaker af

In Nederland kennen banken minder leenaanvragen toe dan in de rest van de eurozone. Dat kan terecht zijn, maar het verschil is opmerkelijk groot.

Weinig plausibel

Dit ligt waarschijnlijk niet aan de financiële gezondheid van het mkb, die is namelijk vergelijkbaar met de rest van de eurozone.

Volledig toegekend, t.o.v. eurozone (%)

Plausibele verklaringen

Marktmacht van banken: door hoge marktconcentratie is er wellicht weinig concurrentie in Nederland. De relatief hoge rentes zijn hiervoor een aanwijzing.

Hypotheekleningen zijn voor de banken interessanter dan bedrijfsleningen. De sterke focus op hypotheekschulden is hiervoor een aanwijzing.

Geen register waarin kredietverstrekkers informatie kunnen inzien over kredietwaardigheid van bedrijven.

Top 3 markrentes voor bedrijfsleningen, 2018, >1 miljoen euro, 1-5 jaar (%)

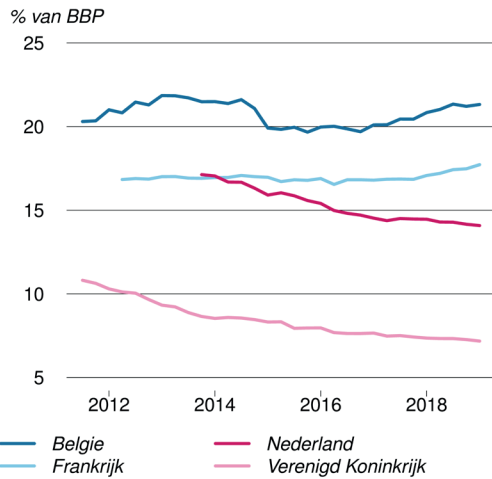

Top 3 hypotheekschulden op bankbalansen in eurozone (% van bbp)

Bankleningen aan het mkb voor de eurozone-landen die daarover rapporteren als %bbp

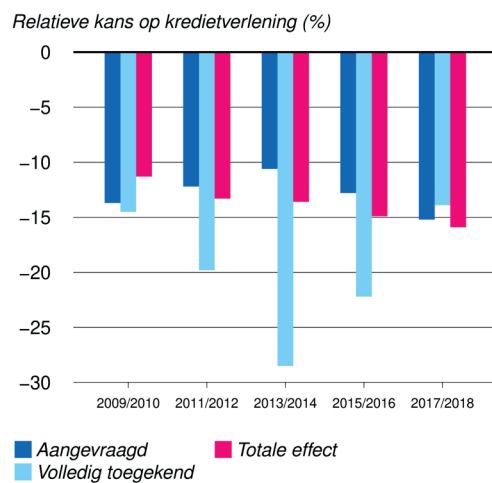
Uitstaande leningen aan MKB

Bron: Nationale centrale banken en eurostat. Voor NL: DNB op basis van gegevens grootbanken.

Nederlandse mkb-bedrijven en bankleningen, in vergelijking met zelfde type bedrijven elders in de eurozone

Nederland in vergelijking met eurozone

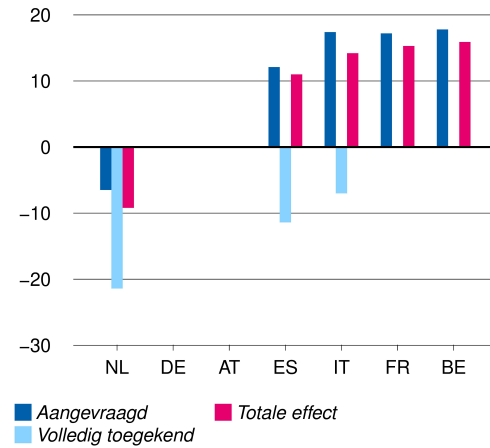

Bron: Eigen bewerkingen op ECB SAFE

Mkb-bankleningen in de eurozone 2017-2018, significante verschillen van Duitsland

Eurozone in vergelijking met Duitsland

Relatieve kans op kredietverlening (%)

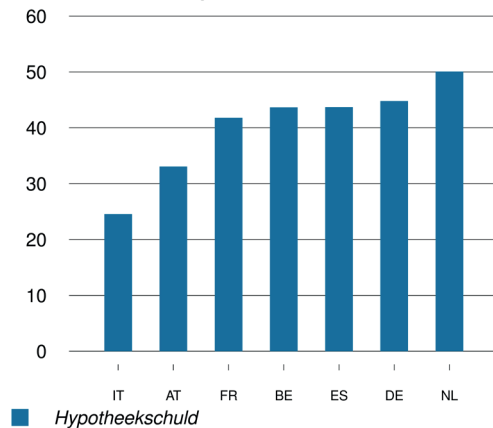

Bron: Eigen bewerkingen op ECB SAFE.

Nederland heeft relatief hoge hypotheekschuld

Hypotheekschulden bij banken in eurozone

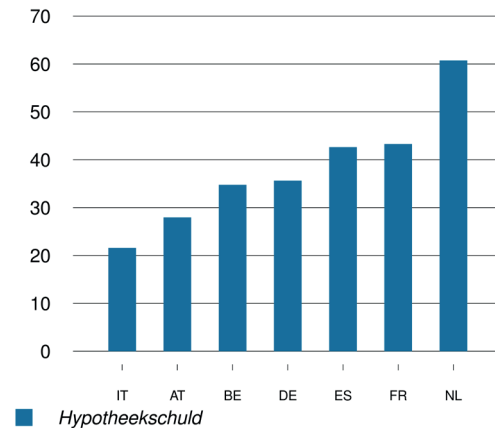
% alle uitstaande leningen

Bron: ECB voor september 2018

Hypotheekschulden bij banken in eurozone

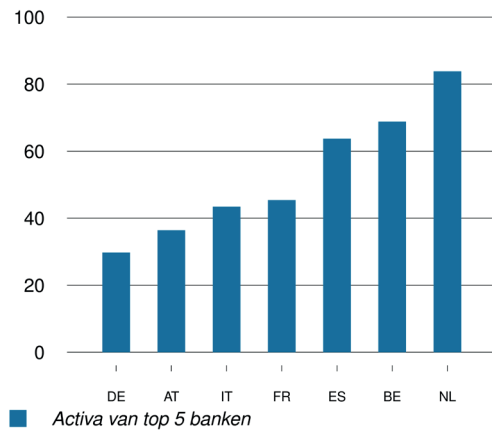
% van BBP

Nederlandse bankensector relatief geconcentreerd

Bankenconcentratie in eurozone

% van totale activa

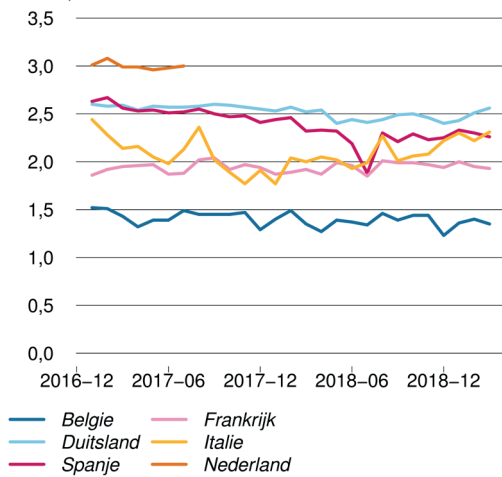

Bron: ECB voor 2017

Relatief hoge markttrentes voor bedrijfsleningen bij Nederlandse banken

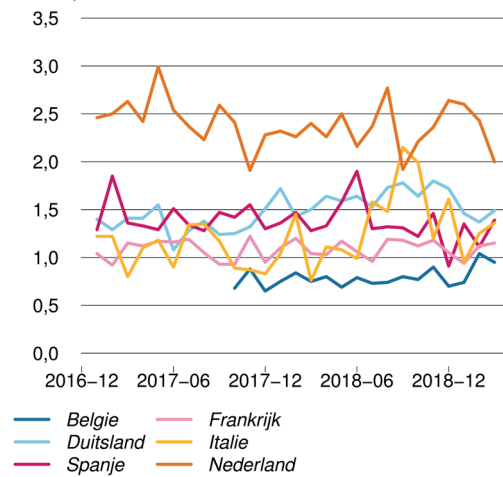
Kleiner dan miljoen, 1–5 jaar

Rente, %

Groter dan miljoen, 1–5 jaar

Rente, %

Bron: ECB